

NATO ENERGY SECURITY CENTRE OF EXCELLENCE

Maj. Rimantas Šikas rimantas.sikas@enseccoe.org +37061045432

18 Квітня 2019 р.

Засідання з питань ЗКІ (НІСД)

+ +

Київ - Україна

NATO ENERGY SECURITY CENTRE OF EXCELLENCE

Зміст

- **1.** Вступ
- 2. Звіт (Доктор Т. Мелхіоре)
- 3. Прикладне дослідження: TTX як лакмус, щоб довести дослідження
- 4. Підсумок

18 Квітня 2019

Дослідження та Звіт

NATO ENERGY SECURITY CENTRE OF EXCELLENCE

Annex 1 to 060418/SA/7.01/E/2

Recommendations on the importance of critical energy infrastructure (CEI) stakeholder engagement, coordination and understanding of responsibilities in order to improve security¹

REPORT

Dr Tiziana Melchiorre Fellow NATO Energy Security Centre of Excellence, Vilnius

NATO ENERGY SECURITY CENTRE OF EXCELLENCE

Annex 2 to 060418/SA/7.01/E/2

Recommendations on the importance of critical energy infrastructure (CEI) stakeholder engagement, coordination and understanding of responsibilities in order to improve security¹

EXECUTIVE SUMMARY

Dr Tiziana Melchiorre Fellow

NATO Energy Security Centre of Excellence, Vilnius

https://enseccoe.org/en/studies-and-publications/225/journals/nato-ensec-coe-studies-and-research-40

Special appreciation for professional contribution to:

Amber Grid AB
Elering
Ente Nazionale Idrocarburi (ENI)
Ministry of Economics of Latvia
Snam SpA
Terra

¹ This is a product of the NATO Energy Security Centre of Excellence (NATO ENSEC COE). It is produced for NATO, NATO member countries, NATO partners, related private and public institutions and related individuals. It does not represent the opinions or policies of NATO or NATO ENSEC COE. The views presented in the study are those of the authors alone.

© All rights reserved by the NATO ENSEC COE. Articles may not be copied, reproduced, distributed or publicly displayed without reference to the NATO ENSEC COE and the respective publication

Special appreciation for professional contribution to:

Amber Grid AB
Elering
Ente Nazionale Idrocarburi (ENI)
Ministry of Economics of Latvia
Snam SpA
Terna

This is a product of the NATO Energy Security Centre of Excellence

... надати загальні рекомендації членам НАТО щодо кращої координації зусиль державних органів та зацікавлених сторін / власників енергетичної інфраструктури (електроенергія, нафта, газ) для забезпечення захисту критичної енергетичної інфраструктури.

Визначення критичної інфраструктури

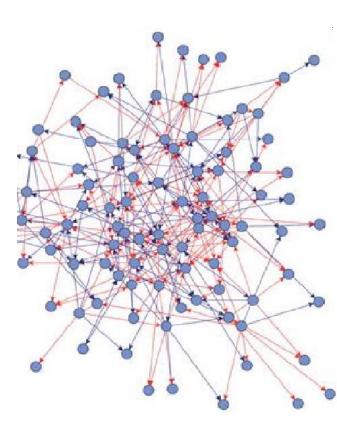
KI - це система, що складається з тих об'єктів, послуг та інформаційних систем, які є суттєвими для підтримки життєво важливих функцій суспільства, здоров'я, безпеки, економічного та соціального благополуччя людей, чиї руйнування чи знищення матимуть негативний вплив на національну безпеку, національну економіку, охорону здоров'я, безпеку та ефективне виконання функцій держави.

This is a product of the NATO Energy Security Centre of Excellence

Основні діючі суб'єкти

- ≻ Міжнародні організації / суб'єкти
- ➤ Відповідні державні органи
- > Державні інституції
- ➤ Власники КЕІ
- ➤ Керівники КЕІ
- Охоронні компанії
- **>**...

Три головні пріоритети в ЗКЕІ

 ✓ Планування забезпечення стійкості (узгоджено та скоординовано як цивільним та військовим)

✓ Продумані програми тренувань

✓ Розвідка/ Обмін інформацією

Захист: що робити?

- > Стратегія: Розробка стратегій безпеки;
- Сприяння широкому розумінню співпраці державно-приватної безпеки;
- Аналіз: внесок в оглядовий брифінг, раннє попередження, аналіз ризиків, збір та розповсюдження інформації;
- Операції: запобігання кризам, врегулювання криз, посткризова стабілізація та управління наслідками;
- Підготовка: Тренування та навчання, дослідження та розробки, закупівлі, фінансування.

Виявлені повчання

• Нездатність планувати приведе к провалу...

- Ідентифікація критичності інфраструктури представляє інтерес як для приватного, так і для державного секторів
- Стратегічна мета стійкість

3 метою захисту KEI, впровадження програми управління ризиками має важливе значення:

- аналіз можливих загроз;
- оцінка ризику;
- вразливостей, та
- імплементація процедур зменшення небезпеки.

Це допомагає визначити ймовірність виникнення події.

Державно-приватне партнерство (ДПП), є довгостроковим контрактом між державним органом або органом державного сектору та приватним сектором, що є ключовим фактором захисту КЕІ.

Створення ДПП не є простим процесом:

- інтереси держави та компаній не збігаються.
- проблема обміну інформацією.

Чутливість проблеми, що стосується захисту КЕІ, змусила ЄС сприяти покращенню захисту критичної інфраструктури у своїх країнахчленах.

Враховуючи той факт, що захист КІ є дуже важливим питанням для Альянсу, НАТО також взяла на себе зобов'язання внести свій внесок, головним чином, через прийняття документів та декларацій, які спрямовані на формування свого роду асquis (надбання).

Важливо, щоб зацікавлені сторони / власники КЕІ всіх секторів (нафта, газ та електроенергія) співпрацювали між собою, оскільки порушення роботи КІ одного сектора може мати негативні наслідки в інших секторах, адже вони взаємозалежні. 3 цієї причини вони повинні обмінюватися найкращими практиками, знаннями та інформацією.

Зацікавленим сторонам / власникам КЕІ слід співпрацювати з сусідніми державами, оскільки ЕІ сусідніх держав є взаємозалежними. Це підвищить ефективність стійкої інфраструктури.

Енергетичні компанії готові до співпраці, але очікують більшої співпраці від державних органів.

Кібербезпека є найбільш чутливою вразливістю КЕІ, оскільки вони в основному контролюються за допомогою технологій. Тому постійне оновлення та навчання персоналу є дуже суттєвим. Також дуже важливим є надійність персоналу.

Зобов'язання таких міжнародних організацій, як НАТО та ОБСЄ у захисті КЕІ, є надзвичайно важливим, оскільки вони безумовно сприяють обміну інформацією та знаннями між їхніми членами. Однак НАТО слід прийняти чітку стратегію, щоб краще зробити свій внесок у захист КЕІ країн - членів Альянсу.

Питання

18 Квітня 2019 UNCLASSIFIED

18